

provincie **HOLLAND**
ZUID

STATEN

Lid Gedeputeerde Staten

F. Vermeulen

Contact
070 441 71 12
f.vermeulen@pzh.nl

R.A. Janssen

Contact
070 4417086
ra.janssen@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
10 juli 2018
Ons kenmerk
PZH-2018-655854385

Uw kenmerk

Bijlagen

1

Provinciale Staten

Onderwerp

rapportage eerste uitvraag Zeer Zorgwekkende Stoffen

Geachte Statenleden,

In 2017 hebben wij, mede op uw initiatief, bij de begroting een investeringsimpuls opgenomen om de inzet van VTH versneld te versterken. Over de voortgang van dit Impuls VTH programma bent u onder meer op 1 februari 2018 geïnformeerd. Eén van de onderdelen van dit programma betreft de aanpak van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). In de tweede voortgangsrapportage van het Impuls VTH programma hebben wij de verwachting uitgesproken de resultaten en ervaringen van de inventarisatie naar geëmitteerde ZZS bij een eerste tranche van 30 bedrijven met u te kunnen delen. Met deze brief en de onderliggende rapportage eerste uitvraag ZZS van de DCMR geven wij hier inhoud aan.

Resultaten eerste uitvraag ZZS

Per 1 januari 2016 is de regelgeving gewijzigd en geldt Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit (algemene luchtvoorschriften) voor alle typen inrichtingen. Tot 2016 werd bij vergunningverlening van emissies naar de lucht het kader gevolgd van de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) en gold de minimalisatieplicht voor een limitatieve lijst van ruim honderd stoffen. Vanaf 2016 is het aantal stoffen waarvoor de minimalisatieverplichting geldt, toegenomen van ruim honderd naar ten minste de ruim 1400 stoffen op de niet-limitatieve ZZS lijst van het RIVM <https://rvs.rivm.nl/zoeksysteem/ZZSlijst/TotaleLijst>).

Om een actueel beeld te krijgen van welke bedrijven één of meer van deze ZZS emitteren en te kunnen bezien welke vergunningen aangepast dienen te worden aan de gewijzigde wet- en regelgeving heeft de DCMR Milieudienst Rijnmond in mei 2017 in opdracht van de provincie Zuid-Holland 30 chemiebedrijven aangeschreven om informatie aan te reiken over Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Uit de door bedrijven verstrekte informatie over de door hen geëmitteerde ZZS en de nadere validatie en analyse van deze informatie door DCMR komen geen risico's naar voren die direct ingrijpen noodzakelijk maken. De emissies van de ZZS leiden op de inrichtingsgrens (lucht) of het ontvangende oppervlaktewater (indirecte lozing) immers niet tot overschrijding van de geldende normen. Wel is er voldoende reden tot blijvende aandacht en passende vervolgstappen om de

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

emissies van ZZS verder te doen minimaliseren. Uit de door de 30 bedrijven ingediende rapportages blijkt dat bij de productieprocessen van ongeveer de helft van de aangeschreven bedrijven stoffen worden gebruikt die nog niet als ZZS zijn gereguleerd of waarvoor de minimalisatieverplichting niet is opgenomen in de vergunning.

Op grond van de resultaten van de eerste uitvraag is binnen de kaders van de nota VTH 2018-2021 door de DCMR een passende vervolgaanpak ontwikkeld om de vergunningen van de betreffende bedrijven gefaseerd en versneld te actualiseren en bedrijven te verplichten tot het uitvoeren van een vijfjaarlijks minimalisatieonderzoek. In het kader van zorgvuldige besluitvorming is de voorgenomen aanpak inmiddels per brief met de betrokken bedrijven gedeeld.

De beschreven aanpak past binnen een verdere versterking van de uitvoering van vergunningverlening zoals ook door Provinciale Staten is verzocht in de op 27 juni 2018 aangenomen motie 813.

Doorontwikkeling

Alle 30 aangeschreven chemiebedrijven hebben de gevraagde informatie verstrekt zonder dat de DCMR daarvoor handhavend heeft moeten optreden. De verwachting is dat bij deze bedrijven daarmee een goede basis is gelegd voor een blijvend adequate informatievoorziening over ZZS. Zoals het tijdig indienen van de bij wet verplichte vijfjaarlijks rapportage waarin het bedrijf aangeeft hoe inhoud wordt gegeven aan de voor ZZS geldende minimalisatieverplichting. Met deze wettelijke verplichting als (kap)stok gaan wij ervan uit dat de bedrijven ook zelf het voortouw nemen in de door ons gewenste maatschappelijk verantwoorde omgang met ZZS, te beginnen met de vraag of vervanging van ZZS door minder milieubelastende stoffen mogelijk is.

In het werkproces rondom de provinciale en landelijke aanpak ZZS is intensief samengewerkt met de DCMR en met andere partijen in het stelsel zoals het ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat en het RIVM. De Zuid-Hollandse aanpak is omarmd door de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en wordt door haar en de overige provincies gezien als een koplopend onderdeel van een landelijke programmatische aanpak. De voor de aanschrijving gehanteerde brief is de standaard geworden voor de landelijke uitvraag naar ZZS door de betrokken Wabo bevoegde gezagen. Hiermee heeft de provincie Zuid-Holland de noodzakelijke eerste stappen gezet voor de ontwikkeling van een landelijke dataopbouw.

Tweede uitvraag en landelijke aanpak ZZS

DCMR en OZHZ hebben op 22 respectievelijk 30 mei 2018 namens de provincie samen met Rijkswaterstaat Zuid-Holland de tweede aanschrijving uit doen gaan naar de volgende tranche van 45 bedrijven. In 2019 volgt dan de derde uitvraag bij een volgende groep van ca. 45 bedrijven. Deze uitvragen passen binnen het kader van de landelijke programmatische aanpak waartoe in het Bestuurlijk omgevingsberaad van 25 april 2018 op ons initiatief afspraken zijn gemaakt. Door de andere provincies wordt in 2018 een start gemaakt met het inhaken op het project 'bezien Waterwetvergunningen' van Rijkswaterstaat en daarmee met het door alle provincies toegezegde aandeel in de landelijke aanpak.

Zoals eerder aangegeven blijven wij bij de Rijksoverheid aandacht vragen voor het waarmaken van haar verantwoordelijkheden in nationaal en Europees verband voor een effectief en uitvoerbaar beleid voor Zeer Zorgwekkende Stoffen en opkomende stoffen voor alle bronnen en alle compartimenten en in de gehele keten van productie tot afvalverwerking.

Na het zomerreces ontvangt u nadere informatie ter voorbereiding op de aangekondigde technische sessie ZZS zoals die in de ochtend van 26 september 2018 zal plaatsvinden.

Wij vertrouwen erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd en blijven u uiteraard op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen.

Hoogachtend,

F. Vermeulen

R.A. Janssen

Bijlagen:

- Eindrapportage DCMR eerste uitvraag Zeer Zorgwekkende Stoffen

Notitie

Aan

Provinciale Staten

Kopie aan

Afdelingsteam Reguleren en Advies DCMR

Datum	Documentnummer	Project	Auteur
3 juli 2018	22225461	ZZS-uitvraag	Hille Bakkeren en Ronald van Ieperen

Onderwerp

Rapportage resultaten 1e ZZS-uitvraag 2017

1. Inleiding

Hiervoor ligt het rapport over de resultaten van de 1^e uitvraag naar Zeer Zorgwekkende Stoffen bij een 30 tal chemiebedrijven vallend onder het bevoegd gezag van gedeputeerde staten van Zuid-Holland ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

In dit rapport zijn de volgende onderwerpen beschreven:

- opdracht voor het ZZS-uitvraagproject;
- het proces, de conclusie en de vervolgacties vanwege de 1^e ZZS-uitvraag.

In hoofdstuk 2 is beschreven hoe de ZZS-opdracht uiteindelijk zijn vorm en fasering heeft gekregen in de ZZS-uitvragen. Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten van de 1^e ZZS-uitvraag 2017.

2. De ZZS-opdracht

2.1 Aanleiding

De provincie Zuid-Holland (PZH) heeft begin 2017 aan de DCMR de opdracht gegeven om een inventarisatie uit te voeren en te coördineren bij de ZH-provinciale BRZO- en RIE4-bedrijven over de bij deze bedrijven aanwezige, gebruikte, naar de lucht geëmitteerde en naar het afvalwater (indirect) geloosde Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Reden van deze ZZS-uitvraag zijn de ervaringen bij één bedrijf binnen de provincie alsmede de veranderde wetgeving omtrent gevaarlijke stoffen met een minimalisatieplicht (waartoe de ZZS behoren). Vóór 1 januari 2016 werden de minimalisatieverplichte stoffen gereguleerd in de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR), waarbij (in de praktijk) werd uitgegaan van ca 100 stoffen. Bij de inwerkingtreding van de 4^e tranche van het Activiteitenbesluit (AB) is een definitie van ZZS geïntroduceerd van stoffen die onder de minimalisatieverplichting als bedoeld van het AB vallen. Dit heeft geresulteerd in meer dan 1400 stoffen. Hierbij zijn nog niet meegerekend de stoffen die niet geharmoniseerd zijn aangewezen als ZZS, maar wel onder de definitie vallen.

Gezien genoemde ontwikkelingen is door de provincie bij het benaderen van bedrijven niet

gewacht op de rapportages die de bedrijven (per 1 januari 2021) moeten aanleveren in het kader van de 5-jaarlijkse inventarisatie- en onderzoeksverplichting als bedoeld in het AB. In plaats daarvan is gekozen voor een actieve uitvraag aan bedrijven naar ZZS te beginnen in 2017. Daarmee loopt de provincie Zuid-Holland voor op de rest van Nederland.

2.2 Kader uitvraag

Voor de ZZS-uitvraag binnen Zuid-Holland is het volgende kader toegepast:

- het betreffen niet alleen de BRZO- en RIE4-bedrijven. Immers bij de niet-BRZO/RIE4-bedrijven als energiecentrales met kolen- en/of biomassa stook en afval(eind)verwerkers kunnen evenzogoed stoffen met ZZS worden geëmitteerd of indirect geloosd;
- het betreffen alleen de ZZS vanwege het productieproces of direct daaraan gerelateerde activiteiten. Hiermee is beoogd de grootste bronnen aan ZZS als eerste te inventariseren;
- met betrekking tot de BRZO-bedrijven vallen vanwege het vorige punt de branches als stuwadoors en PGS15-opslagbedrijven af. Immers deze bedrijven emitteren en lozen bedrijfsmatig geen ZZS.

Op grond van deze analyse komt de DCMR tot de conclusie dat van de ca. 335 bedrijven die onder het bevoegd gezag vallen van de PZH, er ca. 120 bedrijven zijn waarbij het aannemelijk is dat zij procesmatig ZZS emitteren dan wel indirect lozen naar het afvalwater.

NB:

De Potentiele ZZS, die begin 2018 door het RIVM zijn vastgesteld, zijn niet in deze 1° ZZS-uitvraag meegenomen. Immers hiervoor was ten tijde van de inschrijving in 2017 nog geen beleid opgesteld. In mei 2018 zijn de bedrijven uit de 1° ZZS-uitvraag alsnog verzocht om deze informatie aan te leveren.

2.3 Fasering uitvraag

Binnen het aangegeven kader worden ca. 120 bedrijven benaderd om een ZZS-inventarisatie uit te voeren. Om het project praktisch uitvoerbaar te houden is besloten de inventarisatie over 3 jaar te verdelen. Een tweede reden voor fasering is dat er op punten nog noodzaak is tot verheldering van de landelijke regelgeving. Zo is er nog steeds geen helderheid over hoe om te gaan met mengsels. Dit is vooral van invloed op de bedrijven uit de aardolieketen. De inschrijving is daarom onderverdeeld in de volgende stappen:

- in 2017: 30 bedrijven uit de chemiebranche;
- in 2018: 45 bedrijven uit de branches: chemie, op- en overslag chemie, energiebedrijven met biomassa en/of kolenstook, afval(eind)verwerkers;
- in 2019: ca. 45 bedrijven uit de aardolieketen, zijnde raffinaderijen en op- en overslag van aardolieproducten;
- in 2020 de overige bedrijven na herijking op ZZS-relevantie.

NB 1:

Direct na voltooiing van dit project (in 2020) zal een herijking plaatsvinden van het provinciale bedrijvenbestand dat vooralsnog buiten het projectkader van de ZZS-inventarisatie is gevallen en waarvan de vergunning niet op (potentiele) ZZS is geactualiseerd. Deze overige (ca. 215) bedrijven zullen zoveel mogelijk in het kader van de reguliere en periodieke actualisatie van hun omgevingsvergunning gescreend worden op ZZS zodat dit aspect meegenomen kan worden in de geactualiseerde vergunning.

NB 2:

Voorts wordt voor alle bedrijven nadrukkelijk gekeken of en hoe het actueel houden van de ZZS informatie inhoud zal krijgen in het kader van – reguliere- informatievoorziening waartoe het bedrijf gehouden is. Deze aanpak volgt daarbij het landelijke traject over de database wat thans nog in ontwikkeling is.

2.4 Wettelijke grondslag uitvraag

De wettelijke grondslagen voor de ZZS-inventarisatie zijn:

- artikel 1.15 van het Activiteitenbesluit;
- artikel 2.31a uit de Wet milieubeheer.

Op grond hiervan kan namens het bevoegd gezag informatie worden gevraagd om vervolgens te kunnen beoordelen of de vergunning moet worden geactualiseerd, dan wel of er maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld als bedoeld in het Activiteitenbesluit. Indien een bedrijf hier geen of onvoldoende invulling aan geeft, bestaat de mogelijkheid handhavend op te treden.

2.5 Welke informatie in de uitvraag

In samenspraak met ministerie van I&W en het RIVM is de volgende informatie gevraagd:

- naam ZZS, CASnr. en grondslag voor ZZS-classificatie;
- doorzet/jaar;
- type activiteit en bron;
- gemaximeerde concentratie en jaarvracht voor emissies naar de lucht en de indirecte lozing naar afvalwater op grond van vergunde productiecapaciteit;
- gemaximeerde immissie in lucht en water (vanwege de indirecte lozing).

NB 1:

Rijkswaterstaat(RWS), als bevoegd gezag voor de “directe lozing” van ZZS naar het oppervlaktewater ingevolge de Waterwet, is bij de voorbereiding van de 1^e uitvraag verzocht mee te doen met de (Wabo-)ZZS-inventarisatie. Dit bleek niet mogelijk. Inmiddels doen RWS en de waterschappen wel mee met de 2^e ZZS-uitvraag vanuit hun bevoegdheden in het kader van de Waterwet.

NB 2:

Voortschrijdend inzicht heeft in overleg met het ministerie van I&W en RIVM opgeleverd dat, naast de gemaximeerde emissies en indirecte lozingen, het tevens zinvol is te vragen naar de werkelijk gerealiseerde emissies en indirecte lozingen. Deze informatie is vooral gewenst om inzicht te krijgen in de werkelijke belasting van het milieu en de leefomgeving. Deze informatie wordt nu in het kader van de landelijke aanpak standaard gevraagd en zal het Rijk input geven voor het opstellen van gericht landelijk beleid en waar mogelijk een Europese benadering. In mei 2018 zijn de bedrijven uit de 1^e ZZS-uitvraag alsnog verzocht om deze informatie aan te leveren.

2.6 De beoordeling van de informatie en het vervolg

Van de verkregen informatie wordt vastgesteld of de opgegeven ZZS al dan niet in overeenstemming zijn met de verleende milieuv vergunningen. Indien de opgegeven ZZS niet in overeenstemming zijn met de vergunning, zal de vergunning moeten worden

geactualiseerd door het bedrijf zelf met een aanvraag om een veranderingsvergunning of door het bevoegd gezag (met een ambtshalve wijziging van de vergunning of door het stellen van een maatwerkvoorschrift op grond van het Activiteitenbesluit). Inhoudelijk zal dat over het algemeen betekenen dat onderzoek moet worden gedaan naar het minimaliseren van de emissie en/of de indirecte lozing door het nemen van maatregelen of door substitutie. Ten slotte zullen maatregelen of emissie- en/of lozingsnormen worden vastgelegd in de vergunning dan wel bij maatwerkvoorschrift op grond van het AB. Zie voor de details punt 4 in hoofdstuk 3 uit dit rapport.

3. De 1^e ZZS-uitvraag

In mei 2017 is de eerste stap van de uitvraag gedaan. De acties waren als volgt:

- op 30 mei 2017 zijn er brieven verstuurd aan 30 chemiebedrijven (waarvan 25 in het Rijnmondgebied, 4 in het OZHZ-gebied en 1 in het ODMH gebied) met het verzoek voor 1 oktober 2017 informatie aan te leveren over de ZZS toegepast binnen de inrichting;
- voorafgaand aan de verzending heeft over deze uitvraag procedurele en inhoudelijke afstemming plaatsgevonden met RWS, ministerie I&W, RIVM en PZH de omgevingsdiensten OZHZ en ODMH en over de introductie en uitvoering met VNCI, VOTOB, VNPI en Deltalinqs; op 29 juni 2017 is een informatiebijeenkomst gehouden voor alle betrokken bedrijven en overheidsinstanties over de ZZS-uitvraag. Ca. de helft van de bedrijven, Deltalinqs, VNPI, VNCI, VOTOB, ministerie I&W, RWS, PZH en RIVM waren daarbij aanwezig.

Voor de toetsing en beoordeling van de door de bedrijven aangereikte ZZS-informatie is een plan van aanpak opgesteld. De aanpak kent de volgende onderdelen:

1. is de informatie binnen;
2. inhoudelijke toets;
3. toets aan de vergunning;
4. vervolgactie;

Ad 1: is de informatie binnen?

Resultaat:

- alle bedrijven hebben gereageerd;
- bij geen van de bedrijven was een handhavingsbrief nodig om de gevraagde informatie te verkrijgen.

NB:

Vijf van de 30 bedrijven zijn door OZHZ en ODMH aangeschreven. Bij algemeen besluit zijn de vier (BRZO-)bedrijven van OZHZ per 1 juli 2017 overgedragen aan de DCMR. De beoordeling van deze bedrijven is uitgevoerd door de DCMR.

Ad 2: Inhoudelijke toets

Bij de inhoudelijke toets zijn de volgende zaken beschouwd:

- de ZZS-gegevens zijn vergeleken met ZZS-gegevens zoals opgenomen in de BRZO-kennisgeving en e-MJV van het betreffende bedrijf;
- aan het RIVM is gevraagd de zelfgeclassificeerde stoffen te checken aan de hand

van de daartoe (inter)nationaal geldende regels. Binnen Nederland is deze adviesfunctie bij de RIVM belegd;

- de informatie over de emissies/immissie naar de lucht zijn inhoudelijk getoetst;
- de (externe) waterkwaliteitsbeheerders zijn verzocht de informatie over de indirecte lozingen/immissies inhoudelijk te toetsen;
- vergunningverleners zijn geraadpleegd voor hun kennis van het bedrijf of branche.

Resultaat:

- naar aanleiding van bovenstaande zijn een aantal bedrijven benaderd om aanvullende informatie aan te leveren. Deze informatie is meegenomen in de beoordeling als bedoeld onder punt 3/4 "toets aan de vergunning en vervolgactie".
- m.b.t. immissies (lucht en water) worden op de inrichtingsgrens geen geldende normen overschreden. Voor lucht betreft dit de Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) en voor water de MilieuKwaliteitsNorm (MKN). Geen van de indirecte lozingen zijn volgens de betrokken waterkwaliteitsbeheerders relevant te noemen.

Ad 3 en ad 4: Toets aan de vergunning en de vervolgactie

Bij deze stap is de verkregen ZZS-informatie vergeleken met de verleende vergunningen en de aanvragen behorende bij de vergunningen. Bij bedrijven die een lopende revisie-vergunningaanvraag of een aanvraag in voorbereiding hebben, is de ZZS-informatie vergeleken met deze (concept-) aanvraag/vergunning.

Resultaat:

- iets minder dan de helft van de bedrijven benutten ZZS in overeenstemming met de vergunning;
- ongeveer de helft van de bedrijven benutten ZZS die niet in overeenstemming zijn met de vergunning. Deze bedrijven krijgen een aanschrijving met het verzoek binnen 4 maanden na dagtekening van de brief een vergunningaanvraag in te dienen, dan wel mee te nemen in de onlangs ingediende of op handen zijnde vergunningaanvraag;
- een beperkt aantal bedrijven benutten stoffen die in overeenstemming zijn met de vergunning, maar waarvan de minimalisatieplicht niet is geregeld in de vergunning. Deze bedrijven krijgen op grond van AB-art.1.15 en Wabo-art.2.31a een verzoek om binnen 6 maanden een minimalisatieonderzoek in te dienen, dan wel mee te nemen in de onlangs ingediende of op handen zijnde vergunningaanvraag;
- Van de conclusies en de vervolgactie (indien van toepassing) worden alle bedrijven schriftelijk op de hoogte gebracht. Daaraan voorafgaand zijn de bedrijven (informeel) in de gelegenheid gesteld hierop te reageren.

NB.

Er zijn geen exacte aantallen aangegeven in bovenstaand resultaat aangezien nog niet alle bedrijven hebben gereageerd op de conclusies. Dit kan invloed hebben op het resultaat. Het algemene beeld zoals hierboven geschetst zal niet wijzigen.